

AVATUD ÕPIKESKKOND. MIS ON ÕPPIMINE, KUI SEE TOIMUB KÕIKJAL?

MART LAANPERE

**TALLINNA ÜLIKOOI INFORMAATIKA INSTITUUDI TEADUR
HARIDUSTEHNOLOGIA KESKUSE JUHATAJA**

KLAASLAE METAFOOR

- **Naisõigusluses (WSJ '86):** nähtamatu ja purunematu tõke, mis takistab naistel jõuda karjääriredeli kõrgeimatele astmetele
- **Majanduses (Maris Lauri, mai 2013):** nähtamatu tõke majandusarengus; Eesti ei saa enam kasvada vanade eeliste toel, kuid uusi eeliseid veel ei ole
- **Hariduses:** teadvustamata enesestmõistetavused, mis hoiavad meie kooli kinni sajandivanuses mudelis (õppeained, hindamine, õpikeskkond, õpikud, rollid...)

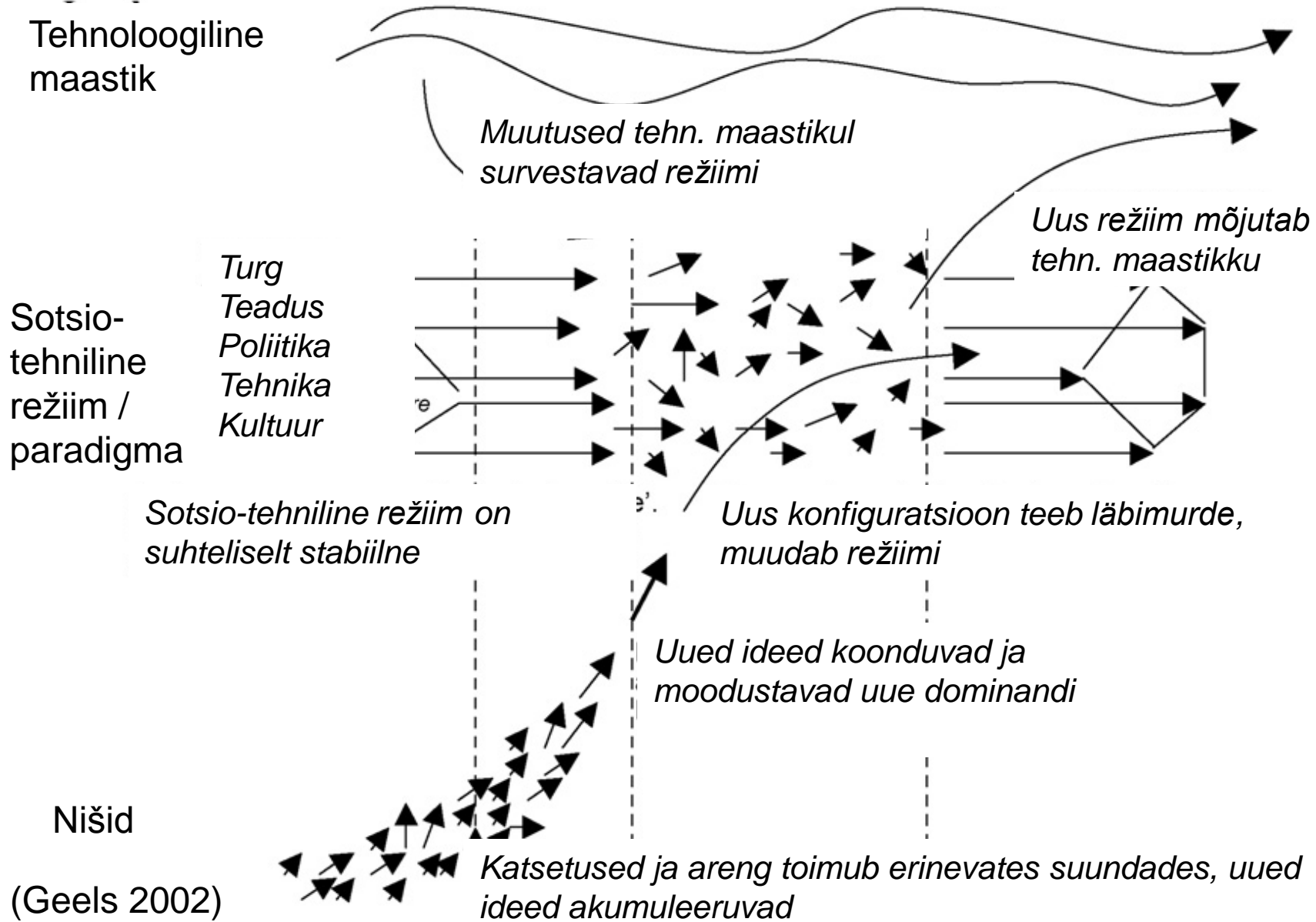
HARIDUSE AVA(NE)MINE: OPENING UP EDUCATION

- **EL visioonidokument 23 sept. 2013**
- **Probleem: ühiskond ja majandus on liikunud digiajastusse, haridussüsteem on maha jäänud**
- **Neli tegevussuunda hariduse avamiseks:**
 - **Avatud õpikeskkond:** innovaatilised organisatsioonid, õpetajad, õppijad
 - **Avatud õppematerjalid:** ligipääs kvaliteetsele digi-õppevarale, sisu taaskasutamise õiguslik raamistik
 - **Avatud digitaristu:** Võta-Oma-Seade-Kaasa (BYOD), koosvõimelised infosüsteemid ja teenused
 - **Süsteemne lähenemine:** koolide varustamisest arvutitega ei piisa, vaja on eri osapoolte “orkestreeritud” pingutusi, pilootprojekte, uuringuid

NUTIKAS RAHVAS 2014 - 2020: EESTI ELUKESTVA ÕPPE STRATEEGIA

- **Visioon:** Õppimine on eluviis. Märkame võimalusi ja leiame nutikaid lahendusi.
- **VVV:** Vastutus, vajadused, võimalused
- **Strateegilised eesmärgid ja meetmed:**
 - Muutunud õpikäsitlus
 - Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid
 - Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus
 - Õppes osaluse kasv ja tulemuslik rahastamine
 - **Digipööre elukestvas õppes:** digikultuuri omaksvõtt, digi-õppevara, ligipääs digitaristule, digipädevused

SOTSIAAL-TEHNILISED ÜLEMINEKUD

ÕPITEHNOLOOGIA PÕLVKONNAD

Tunnused	1.põlvkond	2.põlvkond	3.põlvkond
Tarkvara arhitektuur	Õpitarkvara	E-õppekeskkonnad (nt Moodle)	Hajusad õpi-ökosüsteemid
Pedagoogilised lähtekohad	Biheiviorism	Kognitivism	Teadmusloome, enesejuhitavus
Sisu, õppematerjalid	Integreeritud	Lahutatud tarkvarast	Õpiobjektid, e-õpik, remiksitav
Peamised lubavused	Drill-harjutused, testid	Õppematerjalide jagamine, suhtlus, hindamine	Looming, koostöö, õpianalüütika
Ligipääs tehnoloogiale	Arvutiklass	Arvutiklass, arvuti ja internet kodus	Igal pool: mobiilne personaalne seade

UUS ÕPIKÄSITUS

Paavola, Hakkarainen jt: õppimise kolm metafoori:

- Õppimine kui omandamine (anuma täitmine)
- Õppimine kui osalemine (õpipoiss, sell, meister)
- Õppimine kui loomine (teadmusobjektid)

Teadmusloome (Bereiter & Scardamalia): õppimine arvamus- ja disainirežiimis, ühesõpe probleemi- ja projektipõhiselt

Trialoogiline õppimine: väljundiks digitaalsed teadmusobjektid

Konnektivism (Siemens): õppimine on ühenduste loomine teabeallikate vahel; teadmised ei paikne üksnes õppija teadvuses, vaid ka seadmetes, kogukondades

Ennastjuhtiv õppija haarab kontrolli mitte üksnes õppimise kavandamisel, vaid ka õpikeskkonna kujundamisel

KOLM NÄIDET

ALGATUSED

- Õpetajahariduse esmaõppe õppekavade kaasajastamine (nt. RÕÕMu õppekava)
- Õpetajahariduse uuendamine kõrgkoolidevahelises koostöös: eDidaktikum, Haridusinnovatsiooni keskused Tartus ja Tallinnas
- Innovatsioonikoolide võrgustikud
- LEANRMIX rakendusuring: e-õpiku ümbermõtestamine
- Digipööre: koolimeeskondade koolitus Samsungi ja TLÜ HTK koostöös